

Utbildnings- och forskningsminister
Thomas Östros
Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

Begäran om övergångsbestämmelser för ikraftträdande av ny lärarutbildning (prop.1999/2000:135, bet. 2000/01:UbU3)

Vid samtliga lärosäten med lärarutbildning, totalt 25 stycken, pågår nu förberedelser för genomförande av den nya lärarutbildningen i enlighet med lärarutbildningspropositionen (prop.1999/2000:135).

Reformen präglas av en starkare didaktisk lärarkompetens i kombination med koppling till forskning som bas för utbildningen och möjlighet till forskarutbildning för lärarutbildningens studenter. Alla lärosäten tar reformen på mycket stort allvar och har ambitionen att förverkliga propositionens intentioner som innebär en stor förändring mot tidigare utformning och inriktning.

Reformen är omfattande. Ett stort utvecklingsarbete skall förankras och genomföras med befintliga resurser. Det innebär omplanering av lärares arbetstid från de studenter som redan är inne i utbildningen i en redan hårt trängd resurssituation.

De nya inriktningarna innebär en mycket stor förändring, bl.a. skall ämnesstudierna få en didaktisk inriktning. Ambitionen är också att skapa nya integrerade inriktningar av tvärvetenskaplig karaktär. Det kräver möten över ämnesgränser i en tidskrävande process att skapa förståelse mellan olika kunskapsområden och bereda möjlighet till samverkan. Till detta skall läggas arbetet att utveckla inriktningarnas verksamhetsförlagda del. Detta är ett nytt inslag som kräver omfattande förarbete.

Det allmänna utbildningsområdet är nytt och skall definieras och utvecklas. Detta kräver ett omfattande utvecklingsarbete inom lärosätet om reformen skall få en reell innebörd.

Utbildningen skall ha en verksamhetsförlagd del med andra krav än den tidigare praktiken. Det innebär att en minst lika stor förändring skall ske i de samverkande skolorna där lärarstudenterna skall genomföra sin verksamhetsförlagda utbildning. Vår erfaren-

het är att kommunernas skolor redan nu har svårt att möta våra behov av så kallade praktikplatser med adekvat handledning för studenterna av skolans personal. Nu krävs ett omfattande utvecklingsarbete och kompetensutveckling av lärare i kommunernas regi i nära samverkan med lärosätena om propositionens intentioner med den verksamhetsförlagda utbildningen skall förverkligas. I ett stort antal kommuner har detta arbete inte påbörjats. Man har mycket liten kunskap om reformen samt brist på resurser för utvecklingsarbetet.

Som framgår kräver denna reform ett omfattande utvecklingsarbete för oss alla. Arbetsläget varierar mycket vid de olika lärosätena. Av svaren på en rundfråga till samtliga lärosäten med lärarutbildning framgår följande. Av dem som hittills svarat anger 13 att de har stora problem att starta redan hösten 2001. Planeringen är inriktad på start 2002. Fem ställer sig trots möjligheter till start 2001 ändå bakom en senareläggning. Fem lärosäten uppger sig vilja påbörja utbildningen enligt riksdagens tidplan.

Slutsatsen är att för ett stort antal högskolor krävs att utvecklingsprocessen kan fortlöpa under hela 2001 för att första antagningen skall kunna ske under 2002 till en väl förberedd lärarutbildning. På flera håll kommer då första antagning att ske till vårterminen 2002. De studenter som antagits till den nuvarande lärarutbildningen kan genom övergångsregler beredas möjlighet att välja att senare gå över i den nya utbildningen.

SUHF hemställer att regeringen beslutar om övergångsregler för ikraftträdandet av den nya lärarutbildningen så att det blir möjligt för den stora grupp lärosäten som bedömer det nödvändigt att starta under 2002 att göra detta, dock ej senare. Studenter som antas till den nuvarande lärarutbildningen kan inom ramen för övergångsregler senare gå över till den nya lärarutbildningen.

Med vänlig hälsning

Gustaf Lindencrona
Rektor för Stockholms universitet
Ordförande i SUHF

Christina Ullenius
Rektor för Karlstads universitet
Vice ordförande i SUHF

Lars Ekholm
Generalsekreterare